

finge af bränvinsproducenterna hos Landtbruks-akademien eller Landshöfdinge-embetena requireras mot lämplig ringa ersättning för hvarje förrättningsdag, i likhet med hvad som nu finnes föreskrifvet för landtbruksingenjörerna.

Om remiss till vederbörligt Utskott af denna min motion anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1869.

A. J. Sandstedt,
från Jönköpings län.

N:o 209.

Af Herr M. G. Wallén, om ändring i 23 § Riksdags-ordningen.

Då inom detta års slut val af nya ledamöter till Andra Kammaren förestår och således sådana förändringar uti Riksdags ordningen kunna göras, hvilka icke, efter mitt förmenande, i vissa fall bort företagas innan den första valperioden tilländagått, så har jag, som i alla rimliga fall uppriktigt önskar all möjlig besparing i användandet af Statens medel, trott mig böra föreslå nedläggning uti det arfvode, som Andra Kammarens ledamöter nu åtnjuta.

Jag manas härtill af den missbelåtenhet man i landsorterna hyser deröfver, att riksdagsarfvodena nu äro för höga och för Staten för mycket betungande. Detta är synnerligen i ögonen fallande, när man erinrar sig de arfvoden, som utgingo under de gamla Ståndsriksdagarne, då nemligen Preste-Ståndets representanter, med kanske få undantag, icke hade mera än 7 R:dr R:mt, eller till och med derunder, om dagen; då med de flesta ledamöterna af Borgare-Ståndet ett alldeles lika förhållande egde rum, med undantag för ombuden från de större städerna i riket, der högre arfvoden beviljades, men af många riksdagsmän icke uttogos utan skänktes till kommunen, åtminstone känner jag speciellt att sådant skett både i Stockholm och Göteborg. I Bonde-Ståndet hörde man sällan omtalas högre arfvoden för riksdagsmän än 7 R:dr om dagen, men oftast vida derunder.

Då nu hushyrorna och lefnadskostnaderna härstädes icke äro högre än hvad de voro under Ståndsriksdagarne, åtminstone efter år 1850, så har jag äfven genom egen erfarenhet kommit till den slutsatsen att arfvodena för Andra Kammarens riksdagsmän böra och kunna nedsättas från 10 R:dr till 7 R:dr 50 öre R:mt om dagen, hvilket jag alltså värdsamt yrkar. Nogsamt känner jag att bland Andra Kammarens Herrar ledamöter finnes och troligen kommer att framdeles finnas ett icke obetydligt antal, hvars samhällsställning och brukliga lefnadssätt är sådant att det nu föreslagna arfvodet icke kan räcka till utgifterna, men då bland dessa Herrar dels äro flere embets- och tjänstemän, som åtnjuta lön af Staten, och dels sådana, som ega enskild förmögenhet och således kunna ställas i samma kategori med Första Kammarens Herrar ledamöter, hvilka icke hafva det ringaste arfvode, så förmodar jag med full visshet att något motstånd mot detta förslag icke från den sidan kommer att ega rum.

Då deremot mängden af Kammarens ledamöter tillhör antingen den borgerliga eller den jordbrukande klassen, hvilkas lefnadsvanor i allmänhet äro sådana, att öfverflödet för dem är nära nog en okänd sak, så är min tanke den, att de mycket godt kunna berga sig på det af mig nu föreslagna arfvodet samt till och med deraf hafva något öfver vid riksdagens slut; och böra vi komma ihåg att det är riksdagsmannens pligt, att uteslutande se på det folks bästa, till hvilket han hör och för hvars gagn han skall arbeta, men ej att betrakta det förtroendeuppdrag han emottagit såsom ett medel att derpå göra enskild vinst.

Med förtröstan, att denna min känsla är delad af Kammarens alla medlemmar och att de således måtte godkänna nu ifrågavarande billiga nedsättning, hvarigenom åt Statsverket skulle årligen besparas 57,000 R:dr, föreslår jag värdsamt att Riksdags-ordningens 23 § måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Hvarje ledamot af Andra Kammaren åtnjuter af statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arfvode af 900 R:dr för hvarje lagtima riksdag, dock att, när antingen Konungen upplöser riksdag innan den varit fyra månader tillsammans, eller ledamot af Kammaren eljest afgår från sin befattning under riksdagen, innan så lång tid af dess sammanträde förflutit, så ock under ertima riksdag, Kammarens ledamot undfår, jemte resekostnadsersättning, dagtraktamente 7 R:dr 50 öre, hvilket dock ej må öfverstiga sammanlagdt 900 R:dr.

Den ledamot af Kammaren, som icke i rätt tid vid

riksdagen sig inställer, skall, för hvarje dag han uteblifver, vara förlustig 7 R:dr 50 öre af arfvodet.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1869.

M. G. Wallén.

N:o 210.

Af Herr C. Orre: Om meddelande af vissa föreskrifter i afseende å utarrendering af jord å landet.

Långt förr än de i rikets södra delar under förlidet år förefallna tvistigheter förspordes emellan en del godsegare och deras brukare i anledning af de sednares vägran att utgöra åtagen dagsverksskyldighet för åboende hemman och lägenheter, under förmenande af egande- eller åtminstone åborätt till desamma, har min uppmärksamhet varit fästad å i mindre skala förefallna likartade förhållanden inom andra trakter af riket, orsakade, såsom jag här nedan vill försöka ådagalägga, af de godtyckliga och obestämda aftal, som vanligen träffas emellan gods- eller jordegare samt antagne brukare till hemman eller torp beträffande såväl skyldigheten att efter tillsägelse utgöra mans- eller ökedagsverken utan bestämmelse rörande antalet, när eller hvar desamma böra utgöras, som synnerligen deraf, att åboen sällan blir tillförsäkrad åborätt å längre tid utan vanligen endast medgifves att "tillsvidare" bebo och bruka lägenheten.

Vill man emellertid söka åvägabringa rättelse häri, fordrar rättvisan att noggrannt söka särskilja emellan å ena sidan de merendels alldeles obefogade anspråk, som uppstå och af illvillige, okunnige uppviglare understödjas hos en lätt förvillad, egennyttig menighet, rörande inbillad åbo- eller eganderätt till den jord, som innehafves, hvilka anspråk vanligen ytterst föranleda till exseku-